Nr. 98. Kraków, Piątek 14 grudnia 1923. Rok I

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 850 tys. Mk, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 1,000.000 Mkp. Zagranicą miesięczne 2.000.000 Mkp. Cena numeru 40.000 M.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 16.000 Mk. Nadesłane 36.000 Mkp. Po kronice 48.000 Mk. Na pierwszej stronie i między giełdami 64.000 Mk. Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe. — Ceny powyższe obowiązują od dnia z miany w nagłówku.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Drobne banknoty markowe nie będą przestemplowane

Warszawa, 14 grudnia. Doszło do wiadomości Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, że ludzie złej woli rozsiewają pogłoski o mającem jakoby nastąpić przestemplowaniu banknotów markowych drobnych odcinków na wielomiljonowe. Pogłoski te wywołały sztuczne zapotrzebowanie banknotów 1, 5, 10, 20-markowych, za które płaca obecnie setki, a nawet tysiące marek. Chcąc przerwać tę niezdrową spekulację, P. K. K. P. niniejszem zawiadamia, że żadnego przestemplowania wydanych banknotów na inne nie będzie.

Zakończenie strajku lekarzy Kasy chorych w Łodzi

Warszawa, 14 grudnia. W dniu wczorajszym lekarze kasy chorych w Łodzi od rana przystąpili do pracy, przyjmując warunki, jakie im były proponowane przed strajkiem, a mianowicie podwyżka 100%, dodatek wyrównawczy płatny w 3 równych ratach i wypłacanie należnych honorarjów co 2 tygodnie z uwzględnieniem kosztów utrzymania. Zaznaczyć należy, że strajk trwał przeszło miesiąc.

Strajk w Wiedniu ukończony

Wiedeń, 14 grudnia. Wczoraj o północy udało się doprowadzić do porozumienia między rządem a urzędnikami państwowymi tak, iż strajk pocztowo-telegraficzny został ukończony. Po załatwieniu umowy przez związek urzędników, miała się w ciągu dnia rozpocząć służba we wszystkich urzędach.

O nową koalicję rządową w Anglji

Leader Partji Pracy Macdonald ma duże szanse

Wiedeń, 14 grudnia. Gabinet angielski przedstawi się prawdopodobnie nowej izbie gmin w tym samym składzie, jak przed wyborami, a także i z tymi ministrami, którzy nie zostali wybrani w ostatnich wyborach. Baldwin odbył ponowne konferencje z członkami swego stronnictwa, a przedewszystkiem z lordem Curzonem i Asquithem. Konferencje te pozostają w związku z planami utworzenia nowej koalicji.

Londyn, 14 grudnia. Na konferencji u Lloyda George w jego posiadłości odbytej z udziałem Sir Johna Simonsa, byłego ministra w gabinecie Asquitha postanowiono w żadnym wypadku nie współpracować z konserwatystami. Decyzji tej, powziętej na konferencji u Lloyda George przypisują wielkie znaczenie, ponieważ obecnie jest prawdopodobne, że gabinet utworzy Ramsay Macdonald. Gabinet ten oprócz partji robotniczej byłby także popierany przez liberałów.

Londyn, 14 grudnia. W kołach partji pracy panuje przekonanie, że przystąpienie do koalicji byłoby komentowane na niekorzyść partji.

Londyn, 14 grudnia. Przedstawiciele Labour Party w Glasgowie przesłali do Baldwina telegram z żądaniem niezwłocznego zwołania parlamentu i zgłoszenia dymisji rządu.

Echa starć policji z policją

Paryż, 14 grudnia. W odpowiedzi na interpelację w sprawie ostatnich zajść w czasie manifestacyj funkcjonarjuszy policji minister spraw wewnętrznych występował w obronie władz policyjnych i zażądał odrzucenia interpelacji, stawiając to jako kwestję zaufania. Izba uchwaliła odrzucenie interpelacji 486 głosami przeciwko 83.

Anglja uzna oficjalnie rząd Sowietów

Londyn, 14 grudnia. „Daily News" przypuszcza, że w nowym gabinecie angielskim znajdzie się większość 90 do 100 głosów za uznaniem Rosji sowieckiej de iure.

Ratyfikacja traktatu polsko-tureckiego

Konstantynopol, 14 grudnia. Zgromadzenie narodowe ratyfikowało traktat zawarty z Polską w Lozannie.

Tumult w warszawskiej Radzie miejskiej

Warszawa, 14 grudnia. Na wczorajszem posiedzeniu rady miejskiej uczczono pamięć zmarłego profesora Edwarda Strassburgera, dziekana wydziału prawa i nauk politycznych na uniwersytecie warszawskim przez powstanie. Podczas obrad między innymi radny Szpotański w imieniu klubu PPS wystąpił z nagłym wnioskiem, aby rada miejska uchwaliła w drodze nagłej tak urzędnikom jak i robotnikom wypłacenie trzynastej pensji w wysokości pensji grudniowej. Większością głosów nagłość wniosku odrzucono, wówczas galerja podniosła wrzawę. **Podczas przemówienia radnego Zielińskiego, który objaśniał radę o warunkach, jakich konsorcjum angielskie ma udzielić pożyczki 360 tysięcy funtów szterlingów na galerji ponownie wszczęto tumult i wrzawę. Na znak przewodniczącego policja usunęła z galerji wszystkich tam obecnych. Obrady nad pożyczką nie odbyły się skutkiem braku quorum.**

Dolar w Krakowie 5,300.000
Dolar w Warszawie 4,500.000

Pożyczka zagraniczna
jako podstawa sanacji skarbu

Warszawa, 14 grudnia.

Plan finansowy p. Kucharskiego był przedmiotem znowu obrad sejmowych z okazji naglego wniosku w sprawie **wydzierżawienia monopolu tytoniowego.** Obrady wykazały, że nasze uwagi, wypowiedziane na tem miejscu niejednokrotnie w sprawie **wydzierżawienia ceł i monopolów państwowych** były jednakże słuszne. — Zwalczaliśmy przedewszystkiem **plany finansowe** obecnego rządu dlatego, że zarzuciły one bez większego namysłu zasadniczą, zdaniem naszem, **tezę, naprawy skarbu, tj. zaciągnięcia pożyczki zagranicznej.** Nie przestaniemy na tem miejscu **głosić jak najbardziej stanowczo i dobitnie,** że uważamy pożyczkę zagraniczną jako podstawę i warunek **sine qua non,** zasadniczej **poprawy stosunków gospodarczych** i finansowych wobec **zupełnego braku obrotowej gotówki w przemyśle, handlu i rolnictwie. Wzrost podatków, oszczędności, redukcji urzędników** itd. są oczywiście również niezbędne w danej chwili, przyczyniając się **do wzrostu dochodów i zmniejszenia wydatków,** lecz kto ma naprawdę do czynienia i **kto styka się codziennie z życiem gospodarczem i produkcją** w Polsce, ten wie doskonale, że warstwy **produkujące, tj.** przemysł i rolnictwo, a także i handel cierpią dziś dotkliwie pod obuchem **drożyzny surowców i robocizny.**

Teraz w chwili **niezwykle ciężkiego przesilenia** w przemyśle i handlu, oraz rolnictwa, w chwili prawdziwego **kryzysu** agrarnego i przemysłowego, gdy zamykamy i likwidujemy z końcem roku szereg poważnych nawet przedsiębiorstw, chorujących na tę samą chorobę... co skarb państwa, na żywiołowy spadek marki polskiej, musimy **uważać projekt waloryzacji i szalonego wzrostu podatków oraz taryf kolejowych** wręcz **zabójczy** dla naszego przemysłu i handlu, nietylko jednak dla nich, lecz **dla skarbu państwa,** tracącego w tych gałęziach gospodarstwa narodowego najlepszych i „najszybszych" podatników. Jest wręcz przeciwne wszelkim zasadom **racjonalnego gospodarowania owo powolne zabijanie ze strony wierzycieli dłużnika,** tj. tego, który w danym wypadku ma przynosić stałe dochody państwu przez płacenie szeregu podatków.

Obecnie jest najodpowiedniejszy czas dla programu finansowego, opartego, jak dawne systemy skarbowe za czasów absolutyzmu, **na łupieniu ze skóry wołającego ze wszystkich sił o pomoc, biednego podatnika.**

A trzeba sobie powiedzieć, że obecnie nietylko jest **biednym urzędnik** lub **oficer,** lecz także **każdy fabrykant, producent, obszarnik i drobny rolnik, rzemieślnik i kupiec,** gdyż pomijając **bezcenne** dziś wartości rzeczowe, w maszynach, budynkach itd., których nikt nie chce i nikt nie może dla braku gotówki nabyć, **każdy zaledwie ma tyle,** by wyżyć, niezawsze nawet ubrać się i pójść do teatru. Sytuacja w **Warszawie,** a także na prowincji jest tego rodzaju, że kupiec jest zadowolony, gdy **z dziennego targu opędzi najniezbędniejsze potrzeby** i zapłaci służbę i pomocników, gdyż coraz częściej brak mu gotówki na „odkupienie" towaru.

Należy więc na tem miejscu **przestrzec jaknajbardziej kategorycznie** przed bezkrytycznem oparciem sanacji skarbu na **śrubie podatków, niedostosowanej do sił płatniczych społeczeństwa polskiego, handlu, przemysłu, rolnictwa.** Dalsze zapowiedzi podatkowe i dalsze **stosowanie tego systemu finansowego** może być **katastrofą** dla naszej przyszłości gospodarczej, katastrofą jednak **także dla skarbu,** który znajdzie się w pewnej chwili **z nożycami ale bez strzyżonej owcy.**

Mamy już tego pierwsze objawy w kolejnictwie polskiem. **Zwyżki taryfowe są dziś bardzo intenzywne, skutek** jednak: stwierdzone cyfrowo **zmniejszenie frekwencji osobowej i ruchu towarowego.** Z waloryzacją z dniem 1 I. 1924 w fr. złotych będziemy przypatrywali się nie bez zazdrości w duszy bogato oświetlonym **i dobrze opalonym wagonom...** mknącym w daleki świat **puste** lub **wiozące tu i ówdzie oficerów sztabowych,** mających... **kredytowe** bilety, urzędników, płacących połowę taryfy i członków **zagranicznych misyj,** cieszących się jaknajlepszem powodzeniem w Polsce. **Przemysłowiec, handlowiec, rolnik i rzemieślnik** będą wyjazdy swe ograniczać do minimum nawet ze szkodą dla **interesów, koszta bowiem taryfy kolejowej,** dawniej nie wchodzące w rachubę (co było oczywiście złe), dziś **odstraszą** nawet najśmielszych „ryzykantów" przed wyjazdem, z góry niepokrytym **gotówkowo.** Co znaczy to w **handlu powojennym,** gdzie **jeden** interes **dochodzi do skutku** na **100** opracowywanych przez kupiectwo i przemysł, ten **wie tylko, kto utracił...** wszelką nadzieję na racjonalne rozwiązanie kwestji finansowej. **Jedynem wyjściem z tej sytuacji jest powtarzamy,** pożyczka **zagraniczna, jeszcze raz pożyczka zagraniczna!!**

Musimy ją osciągnąć pod najcięższymi warunkami, pod „groźą" nawet zastawu naszych ceł, monopolu, majątku państwowego itd.! Niech nikt się nie łudzi, **iż wydzierżawienie tych aktywów** państwa polskiego, nastąpi szybko, że zagranica **„się pali"** do tych interesów. Przeciwnie p. Kucharski oświadczył wczoraj w sejmie, iż **pertraktacje o wydzierżawienie tytoniu są jeszcze dalekie od realizacji,** mamy skądinąd wiadomość, że o wiele dalsze, niźli były przed tygodniem. Poprostu zagraniczni „kandydaci" na władców tytoniu w Polsce **„zwiali"** jak się określa po warszawsku nieco trywialnie, ale dobitnie tych, którzy **pertraktują, obiecują, podpisują** itd., a potem bez dania żadnej wiadomości **wyjeżdżają...** niewiadomo dokąd! Przyczyną tego ustawicznego rozbijania się wszelkich zagranicznych **pertraktacyj finansowych** z rządem jest **niewątpliwie nieskoordynowane, niefachowe i niepoważne** prowadzenie ich **z naszej strony,** jeśli pominiemy również często decydujący: **nieodpowiedni dobór** firm i konsorcjów zagranicznych. **Nie wydzierżawimy naszych monopolów w ten sposób** i nie jest to **w naszym interesie;** układać się trzeba wzorem sanacji Austrji i Czechosłowacji o **pożyczki zagraniczne,** gwarantowane na naszem **istotnem bogactwie narodowem, naszych lasach, cłach itd.** Kredyty te otrzymamy, o ile **zagraniczny wierzyciel będzie miał gwarantowaną pewność, że użyjemy pieniędzy na właściwe cele, i że zaprzestaniemy ustawicznego druku marek.** Wówczas bowiem nastąpi wreszcie **stabilizacja marki** i możność wprowadzenia **banku emisyjnego** i wielu innych **reform** skarbowych dziś wydających się niebezpiecznym eksperymentem.

TELEGRAMY

Rząd niemiecki nie może ponosić ciężarów opieki nad bezrobotnymi

Berlin, 14 grudnia. Rząd niemiecki ogłosił, że z powodu trudnego położenia finansowego, nie może nadal ponosić całego ciężaru opieki nad bezrobotnymi i odtąd będzie pokrywał tylko połowę tych ciężarów, tj. tyle, ile jest obowiązany ponosić na mocy ustawy. Rząd wyraża nadzieję, że drugą połowę wezmą na siebie państwa związkowe i gminy.

Człowiek, który oczarował wszystkie kobiety świata

Sześć manekinów paryskich Poiret'a w Pradze czeskiej

Poeci, recytatorzy, śpiewacy, tancerze, aktorzy i t. p. urządzają dość często t. zw. tournee, aby demonstrować po całym świecie swą sztukę, dlaczegożby więc nie mieli tego samego czynić i wielcy krawcy?

Poiret jest największym krawcem Europy.

I w czasach, kiedy się wszystkich niemal królów detronizuje, jego zamianowano „królem krawców". A że jest on królem bez korony, więc pozwalają mu nawet istnieć socjal-demokraci. Ten „król krawców" jest jednak nadewszystko poetą, czego znowu nie można powiedzieć o wszystkich królach.

Poiret tworzy poezje z jedwabiu, satyny, wstążek i piór. Rzuca szkic jak malarz, układa linję i barwy w jakąś potężną symfonję, tworzy prawa i formy.

A kobiety poddają się niewolniczo jego prawom, przysięgają mu wierność i wkraczają w jego barwne państwo, niosąc w dani 90 procent serca i 10 procent mózgu. Kiedy Poiret mówi, wówczas milczą kobiety. Muszę wówczas patrzeć, jak ich mężowie płacą rachunki.

— — — — —

Poiret jest czarodziejskim mistrzem mody.

Nadaje ton i wywołuje rewolucje.

Żyje dla obecnej chwili i dla obecnej chwili tworzy.

Jego dzieła są kapryśne tak samo, jak kobiety, dla których szyje stroje.

Wieczność?

Poiret nie zna tego słowa. Jego filozofja życiowa jest nader prosta: variatis delectat.

Przeto nieznużony jest w wynajdywaniu nowych form dla swej sztuki.

— — — — —

Sześć manekinów, sprowadzonych z Paryża demonstruje w praskim „Lucerna" jego „utwory". Suknie, płaszcze, bluzki, koronki, wstęgi — przewijają się przed nami, tworząc razem jeden wielki, piękny poemat.

Ta szóstka Paryżanek: Giselle, Leo Marin, Eliane, Renee i Alimee są to szykowne niewiasty, które posiadały tajniki wielkiej sztuki: noszenia toalety z godnością.

Nikt sobie nawet nie może wyobrazić, jak dalece trudna jest ta sztuka, a większość pięknych kobiet nie zna jej wcale. Paryżanki Poireta są mistrzyniami w swoim „fachu". One nie „noszą" jedynie tych bogatych strojów, ale „żyją" z tego.

I stosownie do toalety układają swą duszę, nastroje i temperament.

— — — — —

Poiret ma swój własny „teatr". W jego „teatrze" kroczy kobieta z wdzięczną gracją. On sam zaś jest dyrektorem, reżyserem i autorem scenicznym.

Poiret umie patrzeć na kobietę. Widzi w niej całą jej swoistą piękność, zna, jak nikt więcej na świecie, tajemnice tej piękności, złotą zagadkę kobiecej nagości, cudowną słodycz bioder.

I tworzy dlatego „cuda nad cudami" swe genjalne „poematy" i nazywa je — Benares, Feuilles mortes Quolque flewis, La salade.

— — — — —

Poiret'a wyobraża sobie każdy mniej więcej w taki sposób: młody, szykowny, elegancki, uwodzicielski. Ale z chwilą, gdy go ujrzałem, musiałem natychmiast skoregować moją fantazję, albowiem Poiret ma jakieś czterdzieści cztery lata, jest poważnym, z krótką, szpakowatą brodą — mężczyzną.

Niema chyba na świecie więcej krawców, około których krążyłoby tyle legend, co około postaci Piret'a.

— — — — —

Czeszki przybywają wprost tłumnie, aby podziwinać Poiret'a. Czeszki należą do rzędu najpiękniejszych kobiet w Europie, choć nie mają tej gracji, co francuski, ani smykłych linji paryżanek. Poiret jest krawcem stworzonym dla francuski, tworzy bowiem wistkie formy i smukłe linje. Jest apostołem paryżanek.

Nie może jednak zostać tylko krawcem francuzek, ale jest także krawcem Polek. Poiret, Paryż— Warszawa tworzą jedność.

Polka posiada bajeczne kształty ramion, które działają twórczo na fantazję Poiret'a, kiedy się widzi na ulicach Pragi sześć paryskich manekinów Poiret'a, wówczas myśli się o tem, jak prędko sześć takich manekinów z Polski zaćmiłoby ich piękność. Poiret bowiem powinien udać się tylko do Polski, aby się przekonać, że najładniejszemi kobietami Europy są... Polki.

Na Marszałkowskiej czy na Piotrkowskiej przewijają się dziennie setki przedstawicielek płci pięknej. Henryk Heine opisał ich piękno, a Poiret tworzy dla nich także swe „poematy". Kim bowiem właściwie są Polki. Są francuskami zachodu.

Ale stokroć piękniejsze, wdzięczniejsze i czarujące...

— — — — —

Jestem wdzięczny losowi: a) za sztukę wysławiania mych spostrzeżeń i odkryć, b) ma możność podróżowania po świecie i c) za to, że kołyska moja stała w tym kraju, gdzie mieszkają najpiękniejsze kobiety Europy.

„Kiedy po raz pierwszy ujrzałem sześć paryskich manekinów Poirete'a, wówczas pomyślałem sobie: jakże piękne są Polki...

Henryk Zimmerman.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 14 grudnia

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	Transakcje w tysiącach marek 13/XII.	AKCJE	Transakcje w tysiącach marek dziś	Transakcje w tysiącach marek 13/XII.
P. T. H. I—V em. . . .	515—530	495—510	Syndykat Kosz., Kraków .	200	200—210
„Impex“	20—23	21—22	Tłuszcze Trzebinia	4700	4300
„Pharma“ (B. Jawornicki)	490—500	440—450	„Krakus“ I—VI em. . . .	830—900	
Bracia Rolniccy I em. . .			Porcelana Ćmielów . . .	1400—1500	1250—1300
„Polski Glob“	70	90	Fabr. cukru w Chodorowie .	6100—6300	5925—6025
C. Hartwig. Poznań . . .			Elektr. Siersza I—IV em.	300—305	275—280
Żegluga Polska	100	102.5—105	Zakłady przem. „Ryngraf“		
Zieleniewski I—IV em. . .	21500—23000	19900—2010.	S. W. Niemojowski . . .	600	590—600
Warsz. Parowozy I—III em.	505—515	480—510	Fabr. kapel. w Myślenicach		
H. Cegielski, Poznań I—IX	975—1000	93.—950	Bank Przemysłowy I-VIII	500—520	490—505
„Potęga“ Tow. huty żel. .			Bank Hipoteczny	1100	1100—1200
„Lemiesz“			Bank Małopolski	1335—1400	1225—1350
„Trzebinia“ I—VI em. . .	840—850	805—825	Ziemski Bank Kredyt. . .	245—260	250—275
„Pocisk“	510	430—450	Powszechny Bank Kredyt.	95	85—95
Automotor		350	Akc. Bank Związkowy I-IX		
Portland-Cem. Szczakowa			Bank Komercjalny I—IV	200	180—200
Górka	21000—21750	19700—19750	Bank Kred. w Warszawie		
Siersza	14000—14260	12100—12200	Bank Związ. Spółek Zarob.		
Tepege I—IV em.	5500—4600	4880—5000	Kohn Zieliński		
Polska Nafta	460—500	420—430	A. Piasecki	2700—2800	2000—2400
Oikos			„Agrochemja“		1100
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	560—600	500—550	„Teropol“	200—220	150
Pezet	280—300	170	„Polski Lloyd“		
Strug			„Kabel“		

Kraków, 14 grudnia. Na rynku dewizowym nie znać poprawy, dolar, a za nim inne wysokocenne waluty awansują nadal Rynek efektów wbrew tradycji ujawnił silne ożywienie. Bardzo znaczną zwyżkę osiągnęły papiery arbitrażowe np. Zieleniewski poprawił się o blisko 3 miljony. Siersza górnicza o 2 mil., Górka o 2 mil. Inne papiery osiągnęły mniej więcej zwyżkę 10 prc. Wzmocnienie tendecji efektów uwidoczniło się zwłaszcza na pogiełdzie, kiedy to także kursa papierów ciężkich jak np. Jaworzno i Gazy osiągnęły bardzo znaczną zwyżkę. Charakterystyczną jest niechęć do zawierania transakcyj na ultimo miesiąca, co znaczyłoby że posiadacze akcyj liczą sie z bardzo silna zwyżką w ciągu dni najbliższych.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Gazy 38500, Jaworzno drobne 36000—36500, po 25 sztuk 33.500 płacono per ultimo 47.000 drobne, Chybie 9200—9500, Krosno Nafta 3300—3800—4300 Huta szkła w Krośnie 1350, Len 2100—2150, Zakład yprzemysłu szklanego 500 płacono, Nitrat 450, Lokomotywy 875—900, Azot 750—775, Węglówki 45—60, Gloria 200.

KURSA WALUT I DEWIZ W OBROTACH BANKOWYCH.

Waluty: Dolary 5,275.000—5,300.000.

Czeki: Nowy Jork 5175—5250, Londyn 22,750.000 Zurych 900—940, Paryż 279—280, Praga 150.000—156.000, Wiedeń 74, 74 i jedna czwarta, Medjolan 22500.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 14 grudnia. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach marek polskich. Bank dysk. 3000. Bank dla handlu i przem. 900—950. Bank kred. 1200. Bank ziemski kred. Lwów 215. Bank zjedn. ziem pol. 900—920. Bank wileński 270—260—270. Bank współdz. 2500. Cerata 175—190—180. Puls 300—320—307 i pół. Cukier Warszawa 5250—4650—5050—4800 dr. 5000—5350. Częstocice 4050—4000—4350—4450—4400—4650 dr. 4500—5000. Firley 435. Drzewny przemysł 660—700—690. Cegielski 955—915—930. Modrzejów 10400—11800 dr. 11500—12750. Orthwein 380—365. Rudzki 1675—1725—1675—1775—1825—1850—1825 dr. 1850—1935. Ursus 740—755—750. Parowozy 490—610. Zawiercie 375000—385000. Hurt 375—450. Żegluga 190—200—192 i pół VII 175—180. Elektryczność 2350—2100—2200. Spirytus 3700—4200—3850. Pol nafta 445—500. Lenartowicz 135. Siła i Światło 1000—1125—1100. Ćmielów 1400—1225—1250. Norblin 1200—1100—1200—1050 dr. 1800. Belpol 100—135. Kabel 800—750. PTE 300—280. Unia 8000—8400. Tkanina 140—120—170. Syndykat 1625—1700 Młynoczwór 1250. Szumilin 165—160.

Bank handl. Warszawa 3700—3775, bank przem. Lwów 470—485—480, bank zach. 2200—2100, bank zw. sp. zar. 4200—4150, bank pow. kred. 90—77 i pół, Sole potas. 5600—6000, Kijewski 2900—2925—2875, Czersk 725—650—700. Gosławice 1375—1475 1450 VI 1170—1250—1200, Michałów 1725—1550—1725, Łazy po 500 sztuk 205—240—230, Węgiel 6200, 6600, 6500, 6700, 6650,6950, 6500, 6700, drobne 7200, 7400, 7300. Lilpop 685—700—690, Ostrowiec 16500—17000—16800, Ron Zieliński 370—450—425, 430—400, Starachowice 3600—3725, Pocisk 550—700, Zieleniewski 19200—20000—19800, Żyrardów 332500—355000, Borkowski 825—900, Jabłkowscy 250—310—290. Polbal 185—160—170, Haberbusch 5200—5130—5175, Nobel 975, 990, 985, VI 880, 890, 885, Maszyny 300, Pustelnik 650, Chodrów 6000—5700—5900, Trzebinia 825—900, Skóry 90—100—95, zach. tow. dla handlu 272 i pół, Konopie 830 V i VI 725, Fitzner et Gamper 7750—7650, Suchedniów 3150—3400, Klucze 1300—1375.

Oficjalna giełda pieniężna

Warszawa, 14 grudnia. Giełda. **Waluty:** Dolary Stanów Zjednoczonych 4,500.000 sp. 4,545.000 k. 4,455.000. Frank złoty w kupnie 872.500. Milionówka 36.000—33.000—34.500. Bony złote 617.500—620.000—625.000. Pożyczka złota 7.500.000—7,650.000—7,400.000.

Czeki: Belgja 20.900 sp. 210.000 k. 206.000. Holandja 1,720.000. Praga 131.650. Londyn 19,750.000—19.600.000 sp. 19,800.000 k. 19.400.000. Nowy York 4,500.000 sp. 4,545.000 k. 4,455.000. Paryż 239.500 sp. 241.500 k. 237.500. Szwajcarja 785.000 sp. 793.000 k. 777.000. Wiedeń 63.35 sp. 64.— k. 62 i 3 czwarte. Włochy 196.000.

Narady nad Jaworzyną

Wczoraj o godz. 17-tej rozpoczęło się posiedzenie publiczne, poświęcone sprawie Jaworzyny. Minister Skirmunt i Benesz zostali zaproszeni do zajęcia miejsca przy stole. Po odczytaniu sprawozdania przez Quinonesa de Leon, zabrał głos minister Skirmunt, który w 20 minutowem przemówieniu przedstawił polski punkt widzenia, jak również decyzję Komisji delimitacyjnej, oświadczając, że ona ma największe kwalifikacje dla ustalenia szlaku granicznego, zgodnie z interesami miejscowej ludności. Min. Skirmunt oświadczył dalej, że Polska przyjmuje „avis“ trybunału w Hadze i położył nacisk na przyjęcie przez trybunał terminu „modyfikacje“ używanego częstokrotnie, a specjalnie w decyzji ostatniej przez Komisję delimitacyjną. Zdaniem mówcy, zmiana leży w interesach miejscowej ludności, cierpiącej wskutek niepewności sytuacji.

Następnie udzielono głosu Beneszeowi, który w ciągu 20 minut rozwijał znane już argumenty czeskie, protestując przeciwko zbyt szerokiej interpretacji słowa „modyfikacje“ i zauważając, że linja wyznaczona przez komisję delimitacyjna, stanowi nie modyfikację, lecz całkowitą zmianę pierwotnego szlaku.

Replikował na to Skirmunt, a następnie Benesz. Obaj mowcy zabierali głos kilkakrotnie. Na ostatek Skirmunt zaproponował zaproszenie na posiedzenie Rady Ligi Narodów przewodniczącego Komisji delimitacyjnej gdyż on najlepiej wyjaśni rację, które spowodowały decyzję Komisji. Ponieważ Benesz obstawał przy czysto jurydycznym charakterze kwestji poddanej obecnie rozpatrzeniu Rady. Skirmunt replikował, kładąc nacisk na stronę moralną, przypominając, że przy odgraniczeniu Orawy delegat polski zgodził się na modyfikacje na korzyść Czechów, jedynie pod warunkiem zapewnienia Polsce podobnego traktowania sprawy przy delimitacji Spisza. Posiedzenie przerwano o godz. 6-ej wieczorem, gdyż sprawozdawca zażądał udzielenia mu czasu do jutra wieczorem na przygotowanie konkluzji.

Pan Kucharski jednak ustępuje

(Od własnego korespondenta)

Warszawa, 14 grudnia. **Jak się Wasz korespondent dowiaduje, na posiedzeniu Związku Ludowo-Narodowego, które się przeciągnęło do północy, i na którem omawiano sytuację finansową państwa, zapadła uchwała, niepodtrzymywania dalszego p. Kucharskiego na stanowisku ministra skarbu. Wobec tego, aczkolwiek doniesienia pism opozycyjnych o dymisji p. Kucharskiego okazały się przedwczesnemi, ustąpienia jego oczekiwać należy bezwzględnie już w dniach najbliższych.**

Dzisiejsza giełda lwowska

Lwów, 14 grudnia. **Dolar 4,975.000.** (Cyfry w tysiącach): Akcyjny Hipoteczny 1225. Małopolski 1275. Powszechny Kredytowy 75—90—78. Przemysłowy 510—525. Ziemski Kredytowy 240—260—300. Browary Lwowskie 25500—26500. Chodorów 6200—6275. Cegielski 950—975. Ćmielów fabr. porc. 1350—1375. Górka fabr. cementu 17000. Niemojewski fabr. papieru 600—610. Oikos Zakł. przem. drzew. 6400—6350. Parowozy S. A. bud. masz. 525—530. Pezet Pow. Zakł. bud. 205—220—210. Polska Nafta 490—500. Rakszawa fabr. sukna 7550—7600. Gafota 350—360. Karpalit 960. Siersza elektr. 350—330. Siersza górn. 12250—12000. Tesp. tow. ekspl. soli 6800—6400. Zieleniewski 21000. Pożyczka złota 600—625.

EGZOTY LWOWSKIE.

Lwów, 14 grudnia. (Cyfry w tysiącach). Jaworzno grube 31750. Jaworzno drobne 35000. Gazy 38000—36500. Azot 600. Chybie 9100—9375. Czechowice 280. Elektrownia na Sanie 200—175. Gazociągi 550—525. Len 1900—1950—1875. Nitrat 3080—3075. Schön 120.000. Foresta 600—675. Olkusz 750—725. Radziwiłł 1600—1625. Szkło Krosno 1100. Brugger 950—940. Lesienice 1600—1675. Gazolina 2600—2700—2625. Kolumbia 90. Hydropol 80.

Ceny złota i srebra

Złoto: Dolar 4,404.000. Rubel 2,265.800. Marka niem. 1,048.900. Korona austr. 892.200. Unja łacińska 849.600. Gulden hol. 1,770.000. Funt szterl. 21,429.000. Dukat 10,067.060. Korona skandyn. 1,180.100. 1 gram złota 2,926.634.

Srebro: Rubel 1,505.800. Marka niem. 418.300. Korona austr. 349.300. Unja łacińska 349.300. Gulden hol. 790.700. Floren austr. 929.700. Szyling 437.700. Dolar 2,012.400. Korona skand. 502.000. 1 gram srebra 83.676.

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 14 grudnia 1923. Otwarcie giełdy: Berlin —. .—. Holandja 219$\frac{1}{8}$, N. York 573$\frac{1}{2}$ Londyn 25.07, Paryż 30 50$\frac{1}{2}$, Medjolan 24.95, Praga 16.77$\frac{1}{2}$, Budapeszt 0.03 03, Bukareszt —, Belgrad 6.50 —. Sofja 3.90, Warszawa —.—. Wiedeń 0.0080$\frac{3}{4}$ Austr. kor. stempl.

Zurych, 14 grudnia. Zamknięcie giełdy: Berlin — —. —, Holandja 219.$\frac{1}{8}$, Nowy Jork 573$\frac{3}{4}$, Londyn 25·08, Paryż 30.55, Medjolan 24.62, Bruksela —.—, Praga 16.$\frac{3}{4}$.— Budapeszt 0.03,$\frac{1}{2}$, Bukareszt .—, Belgrad 6.50, Sofja 3.90, Warszawa —, Wiedeń 0.00080$\frac{3}{4}$,

Szwajcarski Związek Banków notował dziś nieoficjalnie Warszawę 0.00001$\frac{1}{2}$—0.00002.

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 14 grudnia. Marka polska 155—145, marka niem. 15.70 za 1 bil., kor. czeskie 2052, franki szwajc. 122.60, fr. fr. 3775, dolary 705.60, funty szterlingi 307.700.

Dewizy, Warszawa 115—135, Berlin 16.30 za 1 biljon, Praga 2035, Zurych 12.375, Paryż 37,82 N. Jork 70.935, Londyn 309.500.

Giełda efektów: Zieleniewski —.——, Fanto 4,290.000, Karp. Gal. 486.000, Galicja 27,950.000, Schodnica 1,500.000, Siersza 173.000, Lwów-Czerniowce 369 000, Kolej północ. 20 100.000, Alpine Montau 685.000, Huta poldi 926.000

EGZOTY WIEDEŃSKIE.

Bank Małopolski 20500, Bank Hipoteczny 17.500, Portland cement 1,975.000, Rakszawa 113.000, Nafta galicyjska —, Browary lwowskie 269.000, Irias 305.—315.000, Mraźnica 183—188.000, Kompas 350.000, Goleszów 1,400.000.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

CO BYŁO NA DZISIEJSZEJ KOMISJI CENNIKOWEJ. Na dzisiejszej komisji cennikowej uchwalono następujące ceny mięsa i pieczywa:

1 kg mięsa I. jakości 800.000 Mkp.

1 kg mięsa II. jakości 750.000 Mkp.

1 kg mięsa III. jakości 700.000 Mkp.

Ceny wędlin o 20% wyższe.

Ceny pieczywa: 1 kg cleba białego 155.000 Mkp. 1 kg chleba razowego 145.000 Mkp. Bułka zwykła 20.000 Mkp., bułka wiedeńska 13.000 Mkp.

Z DNIA

Jest w Krakowie taka szalenie miła, sympatyczna i kapryśna instytucja, która jest zarazem **piętą achillesową** wielkiego Krakowa, a która **reklamuje się** w ten sprytny sposób, iż co jakiś czas **udaje**, że umiera.

— Djabli ją już wzięli — mówi nie jeden, czytając o losach naszej operetki (opera tym **razem umarła „na całego“**) — a tymczasem nic; po kilku dniach okazuje się, że odrodziła się jak feniks z popiołów i że pogłoski o jej definitywnym zgonie były kabotyńskim kawałem.

Swoją drogą operetka krakowska ma tylu wrogów, jak mało który teatr.

Po pierwsze **największym, najpodlejszym** jej wrogiem jest nie kto inny jak.. sam budynek, w którym się mieści.

Niema nigdzie na świecie operetki (nie mówiąc już o operze), któraby miała tak biedny dom jak nasza. Taka to już nędza mieszkaniowa, która nawet tak sympatycznemu kawałowi, jak operetka, ustępstw nie robi.

Dalej ma operetka **zawielu kandydatów na dyrektorów a stanowczo za mało na finansistów.** Trudno, każdy chce mieć zaszczyt za darmo!

Jak się dowiadujemy, w sobotę (to jest jutro) operetka zaczyna na nowo grać. Od niej samej (radzę **zamiatać dobrze scenę**, by w czasie tańca publiczność i tańczący nie łykali tumanów kurzu!!), od tego czy będzie dbać by wszystko było w porządku (**45 minutowe opóźnienie rozpoczęcia się przedstawienia winny być karane rozstrzelaniem reżysera**) zależy jej dalszy byt.

Muszę wyjaśnić, że piszę to w **zastępstwie** kolegi-recenzenta, który na wieść o nowem „zaistnieniu“ operetki zemdlał i właśnie jest cucony. **Przypuszczam**, że zemdlał z radości! Jak sądzicie? (rd).

KRONIKA

SPRAWY MIEJSKIE. W dniu 13 grudnia br. odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta miasta Rollego posiedzenie połączonych sekcyj I i II Rady miasta, na którem uchwalono przedłożyć Radzie miejskiej do zatwierdzenia wnioski Magistratu w sprawie: 1) opłat gminnych od szyldów, gablotek i portali; 2) upoważnienie Prezydjum do przyjmowania imieniem Gminy pożyczek udzielanych przez Państwo lub Zakład Kredytowy miast Małopolskich; 3) podwyższenia udziału Gminy w Zakładzie Kredytowym miast Małopolskich w Krakowie do wysokości 350 miljonów mkp. t. j. 2.000 mkp. na głowę mieszkańca.

POSIEDZENIE KOMISJI GAZOWO-ELEKTRYCZNEJ, które miało się odbyć wczoraj, zostało odłożone na sobotę. Na posiedzeniu tym, jak już donieśliśmy, mają być znacznie podwyższone ceny bonów gazowych i elektrycznych. Oczywista, jak przed każdą podwyżką, bonów nabyć „nie można“.

Czas już najwyższy, by położyć koniec temu nieudałemu eksperymentowi, który jedynie szykanuje mieszkańców miasta, a dla Magistratu jest objektem spekulacji.

DALSZY POCHÓD DROŻYZNY NA TARGU KRAKOWSKIM. Targ dzisiejszy, mający już wygląd zupełnie świąteczny, zaznaczył się olbrzymią zwyżką cen. Płacono za litr mleka zbieranego 100—120 tys., niezbieranego 140—150 tys., śmietany słodkiej 180—200 tys., kwaśnej 240—250 tys. 1 kg. masła 2,400—2,600 tys., sera 650—700 tys., jajo za sztukę 70—75 tys. Ceny jarzyn: 1 kg. ziemniaków 30 tys., buraków 25—30 tys., marchwi 30—45 tys., cebuli 30—40 tys., kapusta za główkę 30—40 tys., ogórek sztuka 100 tys. kalafior 100—500 tys. Kura 1,700—2,000 tys., kaczka 1,800—2,500 tys., gęś 3000—5,000 tys., indyk 5,000—7,000 tys., zając 2,500—3,000 tys. Karp za 1 kg. 2,200 tys., szczupak mały za 1 kg. 1,600 tys.

PROMOCJA. P. Stanisław Gurowski, rodem z Krakowa, otrzymał dzisiaj na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora praw.

Kronika policyjna

SKIBKA POSIEDZI SKIBKĘ W KRYMINALE. — Wczoraj przytrzymano na gorącym uczynku kradzieży strychowej przy ul. Czarnowiejskiej l. 19 znanego włamywacza Marjana Skibkę, lat 31, rodem z Krakowa, długo poszukiwanego przez policję. Skibka przesiedział już w swej „karjerze“ parę lat w więzieniu.

FATALNA TRZYNASTKA. W dniu 13 bm. aresztowano Jana Bogiłę, lat 20, rodem z Krakowa, który o godz. 5 i pół rano włamał się wraz z dwoma kolegami do sklepu Lipki Englånder, właścicielki składu skór przy ul. Starowiślnej l. 47, skąd skradł kilka paczek skór boksowych i dwie juchtowe. Towarzysze Bogiły zbiegli wraz z łupem

PAS TRANSMISYJNY PÓJDZIE W PASEK. Na szkodę przemysłowego zakładu tartaku Dąbie—Piaski skradziono w nocy 18 bm. z niezamkniętej hali pas transmisyjny długości 7 i pół metra, a szerokości 90 mm. Szkoda wynosi 70 miljonów.

JEDNEMU BĘDZIE CIEPŁO, DRUGIEMU ZIMNO. Wilhelmowi Landauowi, zamieszkałemu przy ul. Dietla skradziono w pociągu na przestrzeni Częstochowa—Kraków futro, wartości 1 i pół miljarda marek.

„ORIENT“ POSZKODOWANY. 10 bm. skradziono firmie „Orient“ w Płaszowie magnet samochodowy „Lardette“ wartości 350 miljonów mkp.

SPRZENIEWIERZENIE. Oskar Safran, urzędnik Banku Zachodniego polecił wczoraj służącemu tego Banku, Dziedzicowi Stanisławowi, lat 16, by zaniósł na parter do kasy Banku sumę 175 miljonów. Dziedzic oddał kasie tylko 100 miljonów, a resztę sprzeniewierzył. Osadzono go pod „Telegrafem“.

Komunikaty teatralne i koncertowe

Z TEATRU J. SŁOWACKIEGO. Jutrzejsza premjera „Carewicza Aleksego“ obudziła znaczne zainteresowanie. „Carewicz Aleksy“ — to tragedja o Rosji, w której walczyły dwa prądy wschodniego bezładu i miłowania przodowych duchów w kierunku zbliżenia jej do kultury i ustroju zachodu. Sztuce przygotował p. Pronaszko nową stylową oprawę sceniczną, inscenizację i reżyserję p. Wysocka. Dzisiaj powtarza teatr „Sen nocy letniej“ poraz ostatni. Na dzisiejsze przedstawienie ważne są bilety z datą 7 bm. Najbliższe powtórzenie „Snu“ odbędzie się we czwartek 20 bm. o godz. 3 i pół na popołudniowce szkolnej. Bilety do nabycia u prof. Rutkowskiego (IV. gimnazjum ul. Krupnicza 2).

Z TEATRU BAGATELA. „Mężczyzna, zwierzę i cnota“ powtórzony będzie do soboty włącznie. W sobotę popoł. „Wędrowny teatr“ po cenach zniżonych. W niedzielę popoł. „Dzwonek alarmowy“ po cenach zniżonych. W niedzielę o godz. 12 przed południem Koncert orkiestry 6 p. artylerji polowej pod kierunkiem p. Słobodziana i ze współudziałem pani L. Grodzickiej i p. Bolesława Mazurkiewicza.

IX. SYMFONJA BEETHOVENA wykonana będzie w całości 26 bm. Bilety do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

FELIKS EYLE, skrzypek wirtuoz, wystąpi w Krakowie jeden raz we czwartek 20 bm. Bilety do nabycia u J. Lipskiego, Sławkowska 8.

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7½)

Piątek: „Sen nocy letniej“

Sobota: „Carewicz Aleksy“ D. Mereżkowskiego, premjera.

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Piątek: „Mężczyzna, zwierzę i cnota“

Sobota popoł.: „Wędrowny Teatr“ (ceny zniżone) wieczór: „Mężczyzna, zwierzę i cnota“

KINO „UCIECHA“ (ulica Starowiślna)

„Złota Gejsza“, operetka filmowa w 5 aktach ze śpiewami

KINO „NOWOŚCI“ (ulica Starowiślna)

„Wschód i Zachód“, wspaniały obraz dramatyczny

KINOTEATR „REDUTA“ (ulica Lubicz)

„Hrabina szoferem“, senzacyjny film awanturniczy włoski

ZE ŚWIATA

ŚMIERĆ PINKERTONA. W Los Angelos zakończył życie w 78 roku życia słynny niegdyś detektyw Pinkerton, syn założyciela prywatnych agencyj wywiadowczych pod firmą „Pinkerton“.

HABSBURSKI BANK NA WĘGRZECH. W Budapeszcie został założonym nowy bank pod nazwą: Zichy bank Tow. Akc. ze 100 miljonami kapitału akcyjnego. Hr. Zichy jest wiceprezydentem tego banku. Prezydentem zaś tego banku ma zostać pewien młody arcyksiążę Habsburg, który jest najbogatszym w rodzinie. Arcyksiążę ów oczekuje jeszcze decyzji rady finansowej, która orzeknie, czy wolno mu będzie objąć to stanowisko.

Ostatnie wiadomości gospodarcze

KONCESJE DLA ZAGRANICZNYCH KONSORCJÓW W ROSJI. Z Moskwy donoszą. Rząd SSSR aprobował koncesję dla Tow. akc. włosko-belgijs. na dokonywanie poszukiwań i eksploatację nafty w okręgach Sygłach, Step, Chirak. Koncesja upoważnia Towarzyswo do dokonywania poszukiwań przez trzy lata oraz do eksploatacji terenu przez lat 30, w którym to okresie rząd S. S. S. R. może koncesję odkupić. Koncesjonarjusze dostarczą tytułem opłat rządowi część wydobytej ropy, korzystają z prawa eksportu reszty ropy. Są jednakże obowiązani do przestrzegania wszystkich ustaw sowieckich,. płacą podatki, wreszcie obowiązują się do uruchomienia i utrzymania w jak najlepszym stanie wszystkich maszyn i narzędzi, które po wygaśnięciu koncesji przechodzą automatycznie na własność S. S. S. R.

UPAŃSTWOWIENIE RUMUŃSKICH KOLEI PRYWATNYCH. Rząd rumuński zamierza upaństwowić rumuńskie koleje państwowe drogą wykupu za 750 miljonów złotych lei. Wśród kolei tych znajduje się kolej lwowsko-czerniowiecka, nowa lokalna kolej bukowińska i lokalne koleje siedmiogrodzkie.

ZWIĘKSZENIE SIĘ PRODUKCJI CUKRU NA ŚWIECIE. Produkcja cukru buraczanego na świecie na rok 1923-24 jest ocenianą na 102 miljony cetnarów metrycznych. Produkcja ta wynosiła w ubiegłych latach 91—96 miljonów cetn. metrycznych.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Zeznania do podatku majątkowego

Stosownie do art. 25 ustawy o podatku majątkowym wszystkie osoby obowiązane do opłacenia podatku majątkowego, winny najpóźniej do 31 stycznia 1924 r. sporządzić i doręczyć zarządowi gminy za pokwitowaniem otwarte lub pomieszczone w zamkniętej kopercie zeznanie pisemne, lub złożyć w zarządzie gminnym zeznanie ustne o swoim majątku.

Osoby prawne, obowiązane do publicznego składania sprawozdań, winny złożyć zeznania w powyższym terminie we właściwej izbie skarbowej.

Jeżeli zeznanie nie będzie złożone — zarządy gminne winny zebrać dane potrzebne dla wymiaru podatku.

Za niezłożenie zeznania lub nie udzielenie na żądanie władz dodatkowych danych ustawa przewiduje karę do równowartości 1000 złotych franków (art. 70).

Zeznanie podatnika odgrywać będzie przy wymiarze podatku ważną rolę, gdyż ustawa (art. 39) przewiduje, że stan majątku nie może być przyjęty odmiennie od podanego w zeznaniu, złożonym w terminie, jeżeli przedtem nie wezwano płatnika do udzielenia wyjaśnień.

Prawidłowe ułożenie zeznań i wysłanie ich w terminie, leży więc w interesie samych płatników. Szczegółowe przepisy w tym względzie podają rozporządzenia II i II min. skarbu ogłoszone w „Dz. Ust.“ Nr 123.

Obowiązują dwie formy zeznań: 1) dla osób fizycznych spadków wakujących, oraz dla osób prawnych, nie obowiązanych do publicznego składania sprawozdań i 2) dla osób prawnych obowiązanych do publicznego składania sprawozdań. Do tej ostatniej kategorji należą spółki akcyjne, akcyjno-komandytowe z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie. (Spółki firmowe i handlujący jednoosobowe nie mają obowiązku publicznego składania sprawozdań).

Każdą formę zeznań należy oddzielnie rozpatrzyć.

1) zeznanie dla osób fizycznych itp.

Zeznanie rozpoczyna się od rubryki: imię i nazwisko. W drugiej rubrycc należy podać zawód lub zajęcie. Prawidłowe wypełnienie drugiej rubryki jest ważne z tego względu, że komisje szacunkowe podzielą zeznania na referaty pomiędzy członkami w zależności od zawodu lub zajęcia płatnika. Dalej — w trzeciej rubryce — należy miejsce zamieszkania lub pobytu w dniu 1 lipca 1923 r. Data ta ma znaczenie decydujące, albowiem wartość majątku zostaje oszacowaną podług stanu z tego dnia. Późniejsze zwiększenie się lub zmniejszenie się wartości majątku za nielicznymi wyjątkami nie mają wpływu na wymiar podatku.

Dalszą czwartą rubrykę stanowi wymienienie dwu członków rodziny, których majątek dolicza się do majątku płatnika. Należy tu wymienić w celu uniknięcia podwójnego opodatkowania małżonka i nie własnowolnych krewnych wstępnych, o ile prowadzą wspólne gospodarstwo z głową rodziny.

Dopiero pod tą rubryką zaczyna się właściwe zeznanie. Podatnik obowiązany jest do wskazania oddzielnie wartości swojego majątku, oddzielnie długów i ciężarów, które majątek obciążają i obliczyć czystą wartość majątku. Dane o wartości majątku należy podawać oddzielnie co do a) gruntów (gospodarstw rolnych), b) budynków i placów niezabudowanych, c) przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, d) kapitałów i praw majątkowych i e) urządzeń domowych i innych przedmiotów, służących do osobistego użytku.

Ustawa (art. 7) nakazuje obliczyć wartość przedmiotów majątkowych i długów wedle ich przeciętnej wartości biegowej, jaką posiadały w dniu 1 lipca 1923 roku, wartości te należy podać w markach polskich. Przepis ten jednakże nie pozwala podatnikom na dowolne szacowanie swojego majątku i długów, chociażby podatnik szacunek ten przeprowadził z największą uczciwością. Albowiem współrzędnie z art. 7 ustawy obowiązuje inny przepis(art. 8 cz. II), który przewiduje specjalne normy szacunkowe, bądź z góry sformułowane w samej ustawie, bądź też uzależnione od min. skarbu. Ogólnikowy więc art. 7 na praktyce nie będzie posiadać żadnego znaczenia i szacunek odbywać się będzie na podstawie rozp. II min. skarbu.

Rozporządzenie powyższe zawiera skomplikowany szereg norm szacunkowych. Szczegółowa analiza tych norm wykracza poza ramy niniejszego artykułu. Musimy więc się kontentować w tym miejscu wyjaśnieniem zasad szacunku. Zaznaczamy że szacunek do każdego rodzaju majątku winien być podany na oddzielnej karcie.

A) Posiadłość gruntowa poza obrębem miast (granice miast należy przyjąć podług stanu w dniu 1 lipca 1923 r.) szacuje się w zależności od okręgu ekonomicznego w jakim jest położona i od klasy dobroci gruntów. Lasy, wody, przynależność do gruntu (serwitutu), inwentarz żywy i martwy, oddalenie od kolei, od miasta, wzgl. od miejscowości klimatycznej lub zdrojowej wpływa na wymiar podatku. Zniszczenia wojenne uzasadniają specjalną zniżkę szacunku.

B) Place niezabudowane i budynki szacuje się w zależności od ilości mieszkańców w mieście, położenia placu (6 grup). przeznaczenia niezabudowanego placu (naprz. na skład) ilości ubikacyj w budynku, materjału budowlanego stanu i wykończenia budowli.

C) Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe. Przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe szacuje się rozmaicie w zależności od tego, czy prowadzą, czy nie prowadzą prawidłowych ksiąg handlowych. — Wartość pierwszych oblicza się na podstawie bilansu tak zw. statystycznego, sporządzonego na dn. 1 lipca 1923 r. Jest to bilans, wykazujący rzeczywistą wartość w odnośnym aktywów i pasywów przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorstwa, nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych szacuje się na podstawie wielokrotności obrotu, osiągniętego w I. półroczu 1923 r.

Przepisy, dotyczące szacowania przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych zostaną przez nas rozpatrzone w oddzielnym artykule.

D) Majątek w kapitałach i prawach, oraz

E) Inne przedmioty szacuje się podług wartości obiegowej, w zależności od pomieszczenia i t. p.

2) Zeznania osób prawnych, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań.

Zeznania tej kategorji płatników przedstawia sobą właściwie bilans statyczny na dn. 1 lipca 1923 r. Do zeznania należy dołączyć wykazy usprawiedliwiające pozycje zeznania. Szczegółową analizę tych przepisów przedstawimy w specjalnym artykule.

Każde zeznanie winno być należycie podpisane. Za świadomie nieprawdziwe zeznania, prócz grzywny, grozi kara pozbawienia wolności do 6 miesięcy.

W. J. Szat.

Ceny ziemiopłodów

Lwów, 13 grudnia. W tys. mkp.: Pszenica krajowa 73—74 12.500—13.700, żyto małopolskie 68—69 8200—8500, jęczmień browarniany 8200—8400, owies małopolski 44—45 7400—7600 (szac), groch pól Victoria 24000—26000, fasola biała 26000—28000, hreczka 10000—10200, mąka i otręby bez zmiany. Naogól podaż obfita, szczególnie żyta przy słabszym popycie. Tendencja nieco zwyżkowa, usposobienie spokojne.

Warszawa, 13 grudnia. Franco stacja załadowcza w tys. mkp. za 100 kg.: pszenica kongresowa 16000, poznańska 16250, żyto kongresowe 8500—8400, jęczmień kongresowy browarniany 8800—8500, pomorski browarniany 8900, owies kongresowy jednolity 8300, mąka żytnia 70 prc. 15000, otręby pszenne 5800, Franco Warszawa: żyto kongresowe 8700, owies poznański jednolity 8800, makuchy rzepakowe 12500, otręby żytnie 5000. Tendencja mocna, obroty średnie.

WZROST CEN ZŁOTA. Przewidywany przez Koła gospodarcze wzrost cen złota skutkiem zaprowadzenia opłaty cłowej od towarów zbytkowych w efektywnym złocie już się poczyna objawiać. Importerzy, zmuszeni do składania tytułem należytości cłowej monet złotych wykupują je w wolnym obrocie po cenach zwyżkowych. I tak płacono jeszcze wczoraj za 20 koron złotych dolarów 4.35, cena zaś dzisiejsza wynosi 4.45—4.50. Zarządzenie o uiszczaniu cła w złocie okazuje się nieracjonalnem, gdyż niepotrzebnie podbija cenę złota. Te same funkcje spełnić mogą waluty wysokocenne, chociażby w odcinkach papierowych, jako dolary, funty szterlingi, franki szwajcarskie i t. d. Należy przypuszczać, że w dobrze zrozumianym interesie ogólnym, nasz zarząd skarbowy zniesie obowiązek wyłącznego opłacania cła luksusowego w złocie.

KRAKUS S. A. Jak się dowiadujemy, wprowadzone zostaną akcje Spółki „Krakus“ w styczniu roku przyszłego na giełdę wiedeńską.

SPRAWA HANDLU WALUTAMI. Jak donosi „Kurjer Polski“, w związku z naradą kupców żydowskich z p. wicepremjerem Korfantym, ten zamierza wydać zarządzenia, mające na celu uwzględnienie żądania kupców w sprawie wolnego handlu walutami.

EKSPORT NAFTY POLSKIEJ. Ogólna ilość eksportowanych z Polski od 1 maja do 1 sierpnia br. produktów naftowych wynosi 2785 wagonów. Eksport do pojedynczych krai przedstawia się następująco: do Niemiec 59.358 wagonów, do Czechosłowacji 114.299, do Austrji 42843, do Gdańska 26.989, na Węgry 18.997, do Szwajcarji 9229, do Rumunji 1151, do Jugosławji 1050, do Szewcji 200. Największy spadek eksportu daje się zauważyć w stosunku do Niemiec, 600 wagonów we wrześniu wobec 1258 wagonów z czerwca. Również zmniejszył się eksport do Gdańska, Jugosławji i Szwajcarji, eksport zaś do Danji i Anglji ustał zupełnie. Natomiast znacznie wzrósł eksport do Czecho-Słowacji (z 745 wagonów w miesiącu lipcu na 1143 w sierpniu), Austrji, Węgier i Francji. Charakterystycznym jest wzrost eksportu do kraji, które nie posiadają portów, gdyż nafta amerykańska kalkuluje się nie przychodząc drogą morską, a transportowana koleją, drożej znacznie, aniżeli nafta polska.

OBIEG GULDENÓW W WOLNEM MIEŚCIE GDAŃSKU. W tych dniach Gdańska Kasa Centralna spółka akcyjna, instytucja, odgrywająca rolę banku emisyjnego, ogłosiła pierwszy komunikat, ilustrujący obieg tymczasowych guldenów we Wolnem Mieście. W obiegu jest 5 miljonów 974.878,73 guldenów wartości 238.987,3 funt. szterl. Pokrycie gdańskich guldenów przez walutę angielską jest wystarczające.

EKSPORT ROSYJSKI DO NIEMIEC. Firmy niemieckie okazują w ostatnich czasach specjalne zainteresowanie importem mięsa, masła, jaj i innych produktów spożywczych, w związku z tem S. S. S. R. przewiduje znaczne rozszerzenia tej rubryki eksportu rosyjskiego.

ŚWIETNY BILANS HANDLOWY RUMUNII. Rumuńskie ministerstwo finansów ocenia ogólny eksport z Rumunji na 19 miljardów lei, podczas gdy import do Rumunji wynosił tylko 12 miliardów lei. Bilans handlu zagranicznego będzie obecnie o wiele aktywniejszym niż w ubiegłym roku. „Argus“ donosi w związku z tem, że zostały podjęte na nowo rokowania o francuską 500,000.000 pożyczkę na podstawie pierwotnego projektu, t. j. odstąpienia państwowych opłat naftowych („redeance“) bez warunkowej koncesji państwowych pól naftowych.

ZNIESIENIE OGRANICZEŃ WYWOZOWYCH W RUMUNJI. Najwyższa rumuńska rada gospodarcza postanowiła zwolnić od wszelkich ograniczeń szereg produktów handlowych, między innymi naftę, produkta naftowe, koniczynę, pewne ryby, część tegorocznej produkcji cukrowej, ciasta, żyto, pszenicę (przez co cena tej ostatniej pójdzie w górę).

KALENDARZYK GIEŁDOWY

PODWYŻSZENIA KAPITAŁU AKCYJNEGO:

Syndykat Rolniczy Kaliski, Spółka Akcyjna w Kaliszu — o 650 miljonów mkp., czyli do 750 miljonów mkp. przez przewalutowanie wartości, oraz III emisję 90.000 sztuk nowych akcyj.

Syndykat Rolniczy Szczuczyński Spółka akcyjna w Szczuczynie — o 2,700 miljonów mkp., czyli do 3 miljardów mkp. przez V emisję 2,700.000 sztuk nowych akcyj.

Fabryka Wyrobów Tytoniowych „Lechia“ w Wilnie, Spółka Akcyjna — o 50 miljonów mkp., czyli do 100 miljonów mkp przez III emisję 10.000 sztuk nowych akcyj.

Towarzystwo Akcyjne Zakładów Chemicznych w Częstochowie — o 48 miljonów mkp., czyli do 96 miljonów mkp. przez IV emisję 24.000 sztuk nowych akcyj.

Towarzystwo Fabryki Portland Cementu „Łazy“ Spółka Akcyjna w Warszawie — o 900 miljonów mkp., czyli do 1,800 miljonów mkp. przez IV emisję 1,800.000 sztuk nowych akcyj.

Składy Żelaza S. Prywes w Warszawie, Spółka Akcyjna — o 980 miljonów mpk., czyli do 1 miljarda marek przez II em. 98.000 sztuk nowych akcyj.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.